

B R A S S Ó.

Politikai, társadalmi, közgazdasági, közművelődési és szépirodalmi lap.

A Brassói Magyar Kaszinónak, az E. M. K. E. brassómezei választmányának és a Brassó Magyar Polgári Körnek hivatalos közlönye.

Bérmestől levelek el nem fogadjanak.

Előfizetési árak:
Helyben hiteltel korlá, vagy
vidékre postán küldve:
Egyszeri évi . . . 7 ft. — kr.
Félévi 5 — 50
Negyedévi 3 — 75
Külföldre évi 20 frank.
Külföldre ára 5 kr. a kapható
a befizetéshez a Brassó Magyar
lapjaitól elküldésénél.

Hirdetéseket felvételek a kiadói hivatalban.

Hirdetések díja:
4 huszós gírmondor vagy annak helye 4 kr. Nagyobb és többes hirdetéseknek különbe-
vegyesen. Minden egyes hirdeté-
sért után meg kell fizetni 10 kr.
Nyitóléti dístólmentő
Helyiérti költségei sora 10 kr.
Hirdetést az Nyitóléti díjál
előre fizetendő.

Megjelenik hetenkint háromszor: kedden, csütörtökön és szombaton.

Szerkesztési iroda: Brassó, Kapu-tér 24. szám alatt.
A lap szellemi részét illető közlemények intézmények.
Polgári szerkesztő: D. ZAKARIÁS JÁNOS.
Készítők városa sors adatai.
A közművelődési irodának és nyomdának részére. Kolozsvár.
Kiadó: Bernstein Márk — Brassói Kioművelődési nyomda.

Önkény!

Ajándék volt, Csiky Ábrahámnak és Hieronymi Károly miniszterek szíves figyelmére.

Meglepéssel, megdöbbanással olvas-
tuk, hallottuk a hírt, hogy a nagyméltó-
sági magyar királyi vallás- és közoktatá-
si miniszter Kócs Ferencz kir.
tanácsos Brassó vármegye tanfelügyelője
Fogarasz vármegyébe helyezte át és pedig
hivatalból.

Meglepett a hír, mert tudtuk, hogy
Kócs Ferencz szívós, lélekkel függ Brassó
városán, Brassó vármegyébe, tültsük, hogy
szereti Brassót, szereti Brassó társadalmát,
Brassó magyarságát, s ő itt akar élni,
dolgozni, fáradozni, küzdeni, s ha ennek da-
czára megy, azt nem jószábotól teszi,
hanem azért, mert mennie kell.

De hát miért?

Erre van alaptalán, talán
várva-várt, keresett ürügy, de
előfogadott ok nincs.

Közbeszéd tárgya. Nincs, miért tit-
koljuk.

Az itteni m. kir. állami kereskedelmi
akadémia érettségét végezték halgató a ma-
gyar írásbeli dolgozatnak címét elő-
mutatták. Ez tudomására jutott az igazgató-
ságnak, az ifjak újabb feladatot kap-
tak, s az ügy el volt intézve. — De
mint hogy a hír szerint Kócs Ferencz kir.
tanácsos tanfelügyelőnek is része volt ab-
ban, hogy az ifjak a dolgozat címét elő-
mutatták, Kócs Ferencz kir. taná-

csos maga kérte, hogy az ügyben a
legszigorúbb vizsgálat indítassék. A vizs-
gálat során aztán kiderült, — maga az
érdeklőt tanuló beavallotta, — hogy az
egész hír az ő minden alapot nélkülöz-
telességén alapult, s az egy üres és meg-
gondolatlan ideg foglalkozás, nagy mo-
dus volt róla, s a dolgozat címe nem ez
után jött tudomására, hanem úgy, az
azt az illetőt tanárjegygyezetéből
egy ellenőrizetlen pillanat-
ban kileste.

A hivatalos vizsgálat tehát kiderítette,
hogy az a mende-monda, mely e dologba
a tanfelügyelő tiszteletlenkedő névét be-
lekeverte, minden alapot nélkülözött gyerme-
ceség volt.

És a míg mindenütt a világon a hi-
vatalos vizsgálat adatai lehetnek csak
egyedül és kizárólag a mérvadó, addig a
jelen esetben, úgy látszik, inkább hittek a
megelőző mende-mondának.

Ugy halljuk, vármegyei főispánja
személyesen jár közben a vallás- és köz-
oktatásiügyi miniszteriumban s a személyes
közjárás eredménye az áthelyezés.

Nem az első eset ez arra, hogy okunk
lett volna vármegyei főispánjának eljá-
rást jogosult bírálat tárgyává tenni. De
nem tettük eddig: hallgatunk.

Hallgatunk, mert többre bicskult a
főispáni általunk mind tisztelhetlen
tartott tevékenységét, méltóságának érin-
telment maradását, hogymég az által betöl-
tőinek kisebb jelentőségű ügyekben kö-

vetett eljárását nyilvános bírálat alá ve-
tjük volna.

Ma azonban nem hallgathatunk! Mert
lehetetlen hallgatnunk akkor, mikor oly
nagyvárni és méltatlan igazságtalanságot
tapasztalunk Kócs Ferencznel szemben.

Mindig közlészóletben állott Kócs
Ferencz Brassó és Brassó vármegye ma-
gyarsága, sőt minden lakója előtt, de ma
mikor eljutottunk a lehelőszó annak,
hogy ő főnök, körülbelül távozni, ma
drézák igazán, mit bírtunk és bírnak
mi benne; mit veszthetünk, ha őt elre-
szítjük.

Tízennégy éve működik a vármegye te-
reletlen, mint tanfelügyelő. Az a 33 vi-
sgrágó magyar óvoda, mindegyik egy-egy
magyar mentővára a magyar nyelvnek, —
viszgrágó nép- és szakiskolákban hirdetik a
legszóbot, hogy mit tett Kócs Ferencz
mint tanfelügyelő e tizenégy év alatt; fnyes
jelei ezek annak, hogy a legelsőbb kitan-
tást, mely, királyi tanácsosi" címmel
ruházta fel, valóban megérdemelte.

De ő, a ma már 65 éves férfi, sze-
lemi ereje teljében, tizenégy éven át nem
csak mint tanfelügyelő, teljesített hivata-
sát, hanem e mellett lelkes, apostola, vezetője
volt a brassói magyarságnak és sokkal
többet tett és tesz annak érdekében, mint
sokan azok közül, a kiknek erre az óvé-
nél sokkal több alkalom, módjuk és ha-
talom volna.

Nincs magyarságyesületünk, melynek
tagjai sorában az ő neve előkelő helyet el-

nyelünk zivomnak! Hidd el, nekem hogy nagyon
megdöbbenem.

— Igazolni magok, most? — mondá
Elza, lapdeltől simítva végre formá-
kolt, — Nem, most már minden elmúlt; enyém
vagy Gyulim, mindezen, a mi után oly szen-
vedélyesen soraforant megvan; megcsókolt
halom aljaidat, ésd szemeidet, félre kez-
dte és hullámos, szép haját! Enyém vagy?
egyesen így.

— Gyengédem, — tonta le férje fejét s rejtő
áldozat és bejárta őt az arzenakozás!

— De nem, nem mult el minden! Ki
lehel-eltetted el voln az időt, melyet
nékedltem állt? — kiáltá, fölemelkedve
térőp helyezés őt.

— Ah, Elza, — kérő férje aggodalm-
teljesen, — te beteg vagy!

— Beteg? Oh, nem! Csak itt fáj iz-
nyam, rettetelenség.

Csendesen tűrt, hogy férje homlokára
tegye kezét.

— Ugy fáj, — panaszkolt csendesen —
mintha most kellene meghalnom . . . me-
hálni, most. . .

Megint a vértől eldől, mielőtt férje a leg-
mélyebb aggodalmának szívében szomlott. É-
liza tagjai remegtek és felindultak s mintha
bádoglaj győztes, halálhatalmú verődtek össze
közé.

— Szeretel — susogta alig hallható
hangon, — óh, mint szomjaztál a mi-
lyen, hosszú ideig, egye életemet át, s
most, mikor eldaltam van, rákior bírom,
igen fáradoz vagy évenzi . . . nagyon fá-
radt. . .

Csaknem óndatolnán feküdt férje
karjain.

— Te beteg vagy, ésd szívesem, ked-
ves Elza! A ma nap legajám! . . .

— Beteg? Oh, nem! Férjem sem! Csak
képződés volt? — mondá bírtelen, hang-
sán, miközben kizengedése alatt férje mo-
lét s a fonyattat mintvársz virágzószálát jár-
szott. — Ah, teljesen jól érzem magam,
csak az a bajom, hogy olyan különös vagyok,
olyan — különös!

Hogyan nevetésben tört ki, aztán karját
férje karjába fűzte, és őt felkötött vele a
szőnyagon. A férj többszörrel, aggodalmán,
várakozva, hogy mi következhet még, lepdől
mellette s lábán egy kis kezét fogta.

— Különös! No, lásd, én magam
mondom!

Pillanatsig halgatott, aztán hevesen lökte
el magát a vizet kőrd, melyet férje gon-
dolt fölé feje, s reszkető hangon kezdte
ismét beszélni:

— Férjed, Gyula, nagyon kényes vo-
lom, mikor már idegen emberek közt ríttek.
Anyám ritkán látogatott meg; bársnyha,
suhogó selvénybe öltözve lépett hozzáam a
csókok halomába, hogy majd megiragytam.
Nagyból lettem és egyedül maradtam. Éliza
megyén különös, — mondagaták társam s
viszálhatóságom. Mikor haza mehettem,
csak rövid ideig volt másék. Fereszték sz-
relettem s bárálmam, de enzen minden
hídegen vagytok. Ugy különös! — mondták
ezek s a mindjárt visszamotkoltam és én újra
magányom, egyedül álltam. És így legyőz-

te foglalom. Mindennél több volt és ott van,
a hol a magyar ügyet szolgálni kell tollal,
szóval egyaránt. Számos egyesületnek
egyesen az ő közmedvegyedőre jött
fért. Az Emke brassói választmányának
ma a elnöke.

A brassói magyarság oly tisztelettel,
oly nagyrabecsöléssel tisztelték iránt,
mint senki más iránt Brassóban, és nép-
szerűsége a polgárhátróban pártlan.
Nyílt, megnyerő, jószágos modora meg-
kevellette őt szász és román polgáritársaink
közében is.

Mint ír, egyik legtebég és legszo-
rgalmasabb munkása volt a „Brassó“-nak,
a kezdet perckölét kezdve máig, s egy
időben szerkesztette is.

És a „szerkesztőség“ hozta őt elő-
szár elentelbe vármegyei főispánjával.

Az esetet lapunk ez év első száma-
ban Fejér Vilmos, a lap volt szerkesztője,
így beszéli el.

„Dr. Weisz Ignác az távozásával a
kiadó-társaság vezető igazgatója óta oda
vált a lapnak, de meggyerte a brassói
magyarság egy érdemében megosztott baj-
nokát a tulajdonjogi szerkesztésre. (Ez
Kócs Ferencz volt). Nem is volt ott semmi
hibás. Hanem megalakult a Brassói Magyar-
ság Intéző-bizottság. Lelkesedéssel vál-
lakoztak arra, hogy egyikeket önmaguk
intézték. Volt okuk, — úgy látszik — más-
ban nem bízni. De hát ez nagy íjedelemet
okozott. Voltak, kik azt hitték, hogy az
az Intéző-bizottság a magyarok és szászok

heteget vagy kétezeret bennem a szívetem
tálm, mely oly kegyetlenül vonatott el tőlem.
Mindennél kerestem és ahol nem lelem meg,
Riktor láttak tőled! Semeidből az sugár-
zóltam, a mi után oly esőrege vágytam.
Tízszáz életmet nem szorítottam ezután, min-
den gondolatom érzésként a hozzád ré-
szes. Egy új világ állott előttem; — nagy le-
szett, mintha csak most nyílnának s látszó-
nának a napok. Mintha csak most világítana
s meglepetne a nap! Soha nem ismert gyö-
nyör érzete töltött el, midőn semeidbe né-
tem, a te szép, ragyogó semeidbe!

Hosszban néztem férjére s aztán hallt,
szomorú hangon folytatni.

— S aztán megint új élet körültem-
telt. Le elnyúlt egyetlen szó, egyetlen el-
nézés. . . Eleinte nem tudtam, nem akartam
bírnai; vártam órái-órán, napról-napra, rem-
ényemben, hogy vissza kell térsen a sze-
membe néztem, mint tetted; de többé nem
jött, talát maradtál! Bánt és költődés
fogott el, hogy én álszok nekem! Éni á-
sághoz én mikor már egyeztél én a világos-
sághoz? Ékeztettem mindent, de mindent
győltől bírtam s a miattad éreztem földal-
on kívül; győltől saját érzésem, győltől em
szeregyetem, mely rövid ideig erőltetla
dolaitam, mely rövid ideig vezetett! Fel-
gortott pártimról a kirobatom az éjre, ke-
resztül futottam s kerestem után és ártam
s panaszkodtam; szakadó szőben a víz part-
ján álltam s a fény megcsillant bennem a
rohant áradozó. De nyomtatam nem találtam
Bélegén és nyomorultam talált a reggel!

TÁRKA.

Egy nem mai nő.

A „Brassó“ társaság számára megírt fordított: K. V. M.

(Folytatás és vége.)

— Igen, boldogtalan, az vagyok, és te! —
folytatá folyók szemekkel, — nagyrészt te
vagy ennek oka! Ah, mentő volna az ak-
kor, évekkel ezelőt! Maradt volna velom s
én más lennék most! De úgy, úgy halálom
egyedül voltam!

— Édes Elza, nagyon tudhatom volna
és ezt! Hidd én társaságban, kitalál embe-
reket! Környezem láttalak és szoktál telet-
szereteltől költözni irántad. . .

— Nem, nem! azt te nem tudhatád, —
zakitis meg kezeskedő a fiatal asszony. —
Ugy, mint most előtt, előid én iszen volt
bánság, dacára, hogy a legszebbet érzés
kellettél föl bennem. Különösen találtam
én a többi, remegőbe hoztál szívemet
lágyból pillantásaidal s én a pillantásokból
szereletem olvasom s aztán emeltem, el —
egyetlen szó nélkül!

— Édes, szeretet kis falószámg, hígy
nekem, — hidd el, hogy igazgathatam sa-
mam, hogy a hosszú évekem át mily szer-
velemmel, törő vágygáig gondoltam folyton
rád, hogy szenvedtem, sokat szenvedtem, ha
reád gondoltam! Hidd el, hogy bűntetés elő
nekem a távolról, bűntetéses egyezős oly köny-

TANONCZ

jó bizonyítvánnyal felvettik

IRK KÁROLY
fűszerkereskedésében, Kapu-utca.

EGY
salongarnitúra butor

nagyon keveset használva
jutányos áron eladó. 24
Bővebbet a kiadóhivatalban.
317 (2-2)

Használt, jó ÉPÜLET-TEGLA olcsón kapható.

Hogy hol? Megtudni a lap kiadóhivatalában.

Egyedüli és biztos segély

Elvesztett, vagy elgrecselt férfiaknak (impotencia az az új cs. és kir. szabályozott kezeléssel) Ezre novembere, különleges, jótételek mellett áramlatlan, kellemes, nyugodt körülmények között.

Híres orvos, elismert orvosi és legmagasabb orvosi ajánlások.
Teljesen felgyógyulnak, látnak, hallnak, éreznek nélkül ajánlat, használat.
Postai szállítás és csomagolt átvétel.
Tudalom és szelvény ki nem vonható.

Dr. Carl Altmann
WIEN, VII. Mariabörsse Nr. 70.
Röpirati átvételre tanyán és ber-
317 (3-3) mentes küldendő. 24

RUMPEL és NIKLAS

mérnökök és építési vállalkozók
BUDAPESTEN.

Ajánljuk a folyó évi **junius 1-től fogva** Brassóban telepített
vízvezeték berendezés és

fűszerezési üzletünket

lakházaknak, gyáraknak, nyaralóknak nyilvános épületeknek stb. berendezése az egész országban és vízvezeték állapotaik szerelvénye.
Fűdőberendezések különféle rendszer szerint; őrsek-berendezések, német angol és amerikai rendszer szerint; konyhamosdászatok, vízvezetési mű, önölési stb. berendezések.

Sok évi és gazdag tapasztalatok, gyakorlati személet és nagy raktár folytán azon kedvező helyzetben vagyunk, hogy minden megbízásnak szakértően és gyorsan meggyezzük, hogy minden szükséges kőműves, föld-, kőfaragó- és asztalosmunkákat, melyek berendezési munkálatainkkal együtt járnak, felelősség mellett elvállalunk.

Tervek és költségvetések díjtalanul. 24 Megbízásokat elfogadunk
irodánk és mintaraktárunkban BRASSÓBAN, tanácssházépület (Buzasor).

Von szerencsénk egyáltalán ha átvételre kijelentünk, hogy műszaki iradatok és közértesítő anyagokat a városi vízvezeték építészeti bejegyzése és ha emellett iradunk ideje után a helyi piacon ism. fogjuk tartani és azt tovább vezetni.

358 (13-20)

RUMPEL és NIKLAS, mérnökök.

Ajánljuk a nagyérdemű közönségnek a legbiztosabb és vízmentes fedélmáz

Köszén-Kátrányunkat

mindennemű nedvesség és fathadás megóvására.

A megrendelés czímzendő:

A Légszuszgár Igazgatóságának Kolozsvár. 24

Van der Velden Ede,
a légszuszgár igazgatója.

GRÜNVALD ALBERT

butoraktárban

Brassóban, Kórház-utca 62. szám alatt kaphatók

a legolcsóbb
zongorák, pianók és
harmonikumok,
ugy bécsi, mint
külföldi gyártmányok.

A legjobbakkal elismert
Hamburget és Steina
szerkeztető Proksch-
Bergert és Bösendorfer-
féle gyártmányu

ZONGORÁK

a legújandósabb áron, öt évi jártással mellett, és pedig keltő
biztosíték ellenében

10 forint havi részletfizetésre is kaphatók

Játszott zongorák újakra becsereletnek.

Változó megrendelő szíveskedjék leveleiben a becserelet árajtolt
hangszer számát és gyárosnak nevével tudatni s ennek alapján
meghatározzuk, mily áron cserélhet be az ócska zongorát,
a nélkül, hogy azt külön megtekinteni szükséges volna.

Magamval és raktárammal előforduló szükséglet cseréje a n. é.
közönség figyelmébe ajánlom, nyaralók kiváló tiszteltet

GRÜNVALD ALBERT.

SIMAY TESTVÉREK

aláíráttal tudatják, hogy az eddigi üzlethelyiség átépítése véget, 295 (5-6)

Divat-Szövet Raktárakat

ideiglenesen

Buzasor 5. sz. a. helyiségbe helyezték át.

50 év óta sikerrel használtatik.

Szeplőket és májfoltokat, valamint az összes bőrrisztatásnakokat elavított tisztos az

ESZÉKI SPITZER KENŐCS

és az

Eszéki SALVATOR szappan

valódi minőségben csak a

DIENES J. C.-féle

gyógyszertárban
Eszéken, felsőváros.

371 (8-8)
1 tégely Spitzer kenőcs ... 35 kr. 1 darab Salvator szappan ... 50 kr.
1 üveg Spitzer mosdóvíz ... 40 kr. 1 doboz Lyon riporter 8 színen 50 kr a firt.

PHOTOMETER. Ezek akkor valók, ha fenti törlővel egybevetve védelemmel el van látva és kiegészítve a cs. kiegészítő csatár Dienes-féle Eszéki kenőcs és szappan után a előadás.

Főraktár BRASSÓBAN: Róth Viktor gyógyszeres urna. 24

Posta cheques
500 sz. „ALBINA”
Giro-számla az a.m. banknál

BRASSÓI FIOKTELEPE

takarék-betétkeket 4 1/2%-kal kamatoz, és önmaga
fizeti a kamatadót,
valtozik 5 1/2%-tól kezdve leszámítol,
jelzálogra föl értesít 6 1/2%-os kölcsönöket ad,
értékpapírokra és pénzértékekre az ártólanyuk 85%-ig,
nemes érekekre és árukra 1/2-1/3 érték kölcsönöket ad
5 1/2%-tól kezdve,
vesz és elad Budapestben, Breshen és Bukaresten jegyzett érték-
papírokat, valutákat és devizákat a napi Arfolyamban,
legújandósabb eszközök fizetéseket és incassantok, ellát és
eszköz utalványokat az összes bel- és külföldi kereskedelmi piacokon,
bevall szelvényeket levonás nélkül és leszámítol olyanokat
lejárt, elhat és vesz monar értékpapírokkal járó szelvényeket a
legmagasabb áron,
elavall mindenféle bankserü transactioknak
bizományosi elintézését,
herbeadja a m. kir. államvauntak brassói pályaudvarán közvetlen
közében azzal két vagány által összeköttöt Vasut-utca 45. sz. a
lév raktár-helyeit, raktárakat és tereit, végül
biztosítja az EQUITABLE new-yorki életbiztosító társulat képviselő-
tében, az ezen társulatnak rendkívül jutányos feltételek mellett
mindenféle kombinációkban az ember életét.

Irodái helyiség: Brassó, Főter, Kádársor 22. I-ő emelet.
Hivatalos órák: 7 1/2-1 1/2 óráig, pünkösti órák 8-1 g.
242 (17-100)

